

T.C.
İZMİR
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
17. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2024/210
KARAR NO : 2024/619
KARAR TARİHİ : 14/03/2024

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

BAŞKAN : MUSTAFA KILINÇ (36832)
ÜYE : ÖMER ADİL KÜÇÜK (39809)
ÜYE : MENDERES METİN (40160)
KATİP : MEHMET KALKAN (100098)

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İZMİR 3. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ
TARİHİ : 22/09/2023
NUMARASI : 2023/365 Esas 2023/617 Karar

DAVACI : SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG Hofstr. 9
97070 Würzburg/Almanya

VEKİLİ : Av. FAHRETTİN KOCAGÖZ
[16488-84540-64521] UETS

DAVALI :

VEKİLİ : Av. MURAT YEŞİLKAYA
[16227-22578-50373] UETS

DAVANIN KONUSU : Tanıma Ve Tenfiz

BAM KARAR TARİHİ : 14/03/2024

KARAR YAZIM TARİHİ : 14/03/2024

Davacı vekili tarafından yukarıda belirtilen karara karşı istinaf yasa yoluna başvurulması üzerine, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 352. maddesi uyarınca yapılan ön inceleme sonucu eksiklik bulunmadığı anlaşılmakla; inceleme aşamasına geçildi. İncelemenin dosya üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının Almanya'da faaliyet gösteren bir banka olduğunu, davalının bankadan kendisine ait işyeri için ticari işletme kredisi kullandığını, bu kredinin ödenmediğini, davalının kredinin kullanımını sağlamak amacı ile nitelikli dolandırıcılık suçunu işlediğini, bu haksız fiile dayalı olarak bankanın alacağını oluşturduğunu, davacı tarafından davalıya karşı Würzburg Asliye Hukuk Mahkemesi'nin İN 618/07 sayılı dosyası ile haksız fiilden doğan alacak davasının açıldığını, bilahare müvekkilince davalı hakkında Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesi İflas

Mahkemesi'nin 1 IN 618/07 sayılı dosyası ile iflas davası açıldığını, yapılan yargılama sonucunda 'ın iflasına hükmedildiğini, kararın kesinleştiğini, müvekkili tarafından iflas masasına kredi sözleşmesinden ve kasten işlenen haksız fiilden dolayı 2.341.915,47-EURO alacak bildirildiğini, ancak iflas memuru tarafından icra edilebilir alacak miktarı olan 1.345.759,87-EURO olarak tespit edildiğini, geri kalan talebin müvekkili tarafından çekilmek zorunda kaldığını, sonuç olarak müvekkilinin 1.345.759,87-EURO alacağı olduğuna hükmedildiğini bu alacağın kesinleştiğini, ancak icra dairesine başvurulmadan önce tenfiz davasının açılmasının gerektiğini, taraflarınca Würzburg Sulh hukuk Mahkemesinin 1 IN 618/07 sayılı dosyası ile hükmedilen iflas kararı ile kesinleşen 1.345.759,87-EURO alacaklarının tahsili için icra müdürlüğüne başvurması gerekeceğinden, Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesi İflas Mahkemesi'nin 1 IN 618/07 sayılı dosyasının 01.01.2008 tarihli kararının tenfizine karar verilmesini talep etmiştir

CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davacının yabancı şirket olması sebebi ile MÖHUK kapsamında teminattan muaf olmaması nedeni ile teminat göstermesine karar verilmesini talep ettiklerini, davacı tarafça aynı konuda daha evvel açılan dava nedeni ile İzmir 2. ATM'nin 2020/377 Esas 2020/733 Karar sayılı 25.11.2020 tarihli kararı ile davanın reddine karar verildiğini ve kararın kesinleştiğini, kesin hüküm nedeni ile dava şartı yokluğundan davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, davacının tenfiz isteme hak ve yetkisinin bulunmadığını, zira kayıt kabul davası sonucunda verilen hükmün iflas idaresi dışında müflise karşı ileri sürülemeyeceğini, tenfiz isteminin nispi harca tabi olduğunu, davacıya harç tamamlattırılması gerektiğini, davanın reddine karar verilmesini savunmuştur.

MAHKEMECE: "...Davamız; Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (iflas mahkemesi) 1 IN 618/07 sayılı 01.01.2008 tarihli kararının tenfizine ilişkindir.

Söz konusu karar ile 'ın mal varlığına dair iflas davası açıldığına ve iflas yöneticisi olarak Av. Dr. Markus SCHADLER'in atandığına, iflas başvurusunun onaylandığına ilişkindir.

Davacı alacaklılardan birisi olup, iflas yöneticisi değildir. Davacıya alacaklılar kurulu tarafından bu davayı açması ve talebe dayanak alacağı tahsil etme konusunda yetki verilip verilmediğinin tespiti bakımından; iflas temsilcisince yetki verilip verilmediği sorulmuş, davacı vekili tarafından kendisine yetki verildiğine dair iflas temsilcisinin verdiği belgeyi mahkememize sunmuştur. Davacı tarafından sunulan iflas yöneticisi Av. Dr. Markus SCHADLER tarafından verilen belgede, " , Würzburg Bölge Mahkemesi İflas Mahkemesi'nin 01.01.2008 tarih ve 1 IN 318/07 sayılı kararı ile iflas etmiş ilan edilmiştir. İflas idaremizde SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG'un iflas eden a karşı 1.345.759,87 Euro tutarında alacağı bulunmaktadır. Bu alacağın takip ve tahsil edilebilmesi için; 1) Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesi - İflas Mahkemesi'nin - 01.01.2008 tarih ve 1 IN 318/07 sayılı kararının icrası ve, 2) İflas eden a karşı alacağını tahsil etmek için tüm yasal yollara başvurmak için, SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG yetkili tayin edilmiştir. Bu kapsamda Avukat Fahrettin KOCAGÖZ, SPARKASSE MAIN FRANKEN WÜRZBURG tarafından alacağı tahsil etmek ve SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG adına iflas idaremize iletmek üzere yetkilendirilmiştir." şeklinde anlatımda bulunduğu anlaşılmıştır. Esasen Alman Mahkemelerince verilen iflas kararının tenfizinin iflas idaresi (iflas yöneticisi) tarafından bizzat veya yetki verilen avukat tarafından istenmesi mümkündür. Alacaklılar kurulu dışında iflas yöneticisinin tüm alacaklılar adına iflas idaresine ait bu yetkiyi alacaklılardan birinin alacağını tahsil edebilmesi için o alacaklıya devredilmesi mümkün değildir. Bu husus İcra İflas Kanunumuzda düzenlenmiş olup, kamu düzenine ilişkindir.

Toplanan tüm deliller karşısında, davacının müflis davalının alacaklılarından olduğu, davalı hakkında Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (iflas mahkemesi) 1 IN 618/07 sayılı

01.01.2008 tarihli kararı ile iflasına karar verildiği, davacı alacaklının kendi alacağını tahsil edebilmek bakımından, iflas kararının Türkiye'de uygulanabilmesi için tenfizini talep ettiği, ancak iflasın külli tasfiye sağladığı, yani tüm alacaklıların alacağı dikkate alınarak, borçlunun mal varlığından tahsilat sağlamaya yönelik olduğu, tüm alacaklıların alacağının iflas masasını oluşturduğu, iflas masası adına temsil yetkisinin iflas idaresine ve tenfizi istenen kararda belirtildiği üzere iflas yöneticisine ait olduğu, iflasına karar verilen kişiden her bir alacaklının alacağını tahsil bakımından ferden hukuki işlem yürütemeyeceği, bu nedenle iflas kararının tenfizini istemeye masayı temsile yetkili iflas idaresinin ve ilgisine göre iflas yöneticisinin yetkili olduğu, iflas idaresinin veya yöneticisinin bu yetkiyi alacaklılardan birinin alacağını tahsil için o alacaklıya devredemeyeceği, aksinin kabulünün benzer durumda bir kısım alacaklıların alacağına kavuşmaması sonucunu doğuracağı, bunun iflas hükümlerine ve iflasın amacına uygun olmadığı, sonuç olarak davacının iflas kararının tenfizi konusunda alacaklı sıfatı ile mahkememize başvurma hakkına ve ehliyetine sahip olmadığı kanaatine varılmakla, davacının aktif husumet ehliyetine sahip olmadığından, iş bu tenfiz davasının husumet nedeni ile reddine karar vermek gerekmiştir," gerekçesi ile, Davacının aktif husumet ehliyetine sahip olmadığından, iş bu tenfiz davasının husumet nedeni ile reddine,"**şeklinde karar verilmiştir,**

Mahkeme kararına karşı davacı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

İSTİNAF BAŞVURU SEBEPLERİ:

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; yerel mahkemece verilen kararın usul ve yasaya aykırı olduğunu, taraflarına yetki verildiğine dair iflas temsilcisinin verdiği belgenin yerel mahkeme'ye sunulduğunu, iflas yöneticisi Av. Dr. Markus SCHADLER tarafından verilen belgede açıkça , ' , Würzburg Bölge Mahkemesi İflas Mahkemesi'nin 01.01.2008 tarih ve 1 IN 318/07 sayılı kararı ile iflas etmiş ilan edilmiştir. İflas idaremizde SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG' un iflas eden ' a karşı 1.345.759,87 Euro tutarında alacağı bulunmaktadır. Bu alacağın takip ve tahsil edilebilmesi için; 1) Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesi - İflas Mahkemesi'nin - 01.01.2008 tarih ve 1 IN 318/07 sayılı kararının icrası ve, 2) İflas eden ' a karşı alacağını tahsil etmek için tüm yasal yollara başvurmak için, SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG yetkili tayin edilmiştir. Bu kapsamda Avukat Fahrettin KOCAGÖZ, SPARKASSE MAIN FRANKEN WÜRZBURG tarafından alacağı tahsil etmek ve SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG adına iflas idaremize iletmek üzere yetkilendirilmiştir." denildiğini, davalarının Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (iflas mahkemesi) 1 IN 618/07 sayılı 01.01.2008 tarihli kararının tenfizine ilişkin olduğunu, söz konusu kararın 'ın mal varlığına dair iflas davası açıldığına ve iflas yöneticisi olarak Av. Dr. Markus SCHADLER'in atandığına, iflas başvurusunun onaylandığına ilişkin olduğunu, davacı müvekkilinin alacaklılardan birisi olup, iflas yöneticisinden aldığı yetki ile yerel mahkeme nezdindeki davayı ikame ettiğini, davacıya alacaklılar kurulu tarafından bu davayı açması ve talebe dayanak alacağı tahsil etme konusunda yetki verilip verilmediğinin bir öneminin bulunmadığını, Alman mahkemelerince verilen iflas kararının tenfizinin iflas idaresi (iflas yöneticisi) tarafından bizzat veya yetki verilen avukat tarafından istenmesinin mümkün olduğunu, iflas yöneticisinin bu yetkiyi alacaklılardan birinin alacağını tahsil edebilmesi için o alacaklıya devredebileceğini, kaldı ki taraflarınca mahkeme kararının tenfizinin talep edildiğini, Türk mahkemelerinde kararın hukuken tanınmasında davacının hukuki yararının bulunduğunu, kararın tenfizinin tek başına kararın alacaklı tarafından icrası sonucu doğurmayacağını, bu haliyle mahkemenin bu yöndeki gerekçesinin dosya kapsamı ile uyumlu olmadığını belirterek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve yeniden yargılama yapılması için dosyanın yerel mahkemeye gönderilmesine karar verilmesini istinaf başvuru sebebi olarak ileri sürmüştür.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:

Dava, yabancı mahkemece verilen iflas kararının tenfizi istemine ilişkindir.

İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında; 6100 sayılı HMK'nın 355. maddesindeki düzenleme gereğince, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine ilişkin aykırılık bulunup bulunmadığı hususlarıyla sınırlı olarak inceleme yapılmıştır.

Davacının müflis davalının alacaklılarından olduğu, davalı hakkında Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesinin (iflas mahkemesi) iflasına karar verildiği, davacı alacaklının kendi alacağını tahsil edebilmek bakımından, iflas kararının Türkiye'de uygulanabilmesi için tenfizi talebiyle dava açılmış olup, davalı taraf davanın reddini savunmuştur. Mahkemece yapılan yargılama sonucunda davanın aktif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiştir.

5718 Sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanununun "Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Tenfizi ve Tanınması" ve "Tenfiz kararı" başlıklı 50/(1). maddesine göre "Yabancı mahkemelerden hukuk davalarına ilişkin olarak verilmiş ve o devlet kanunlarına göre kesinleşmiş bulunan ilamların Türkiye'de icra olunabilmesi yetkili Türk mahkemesi tarafından tenfiz kararı verilmesine bağlıdır."

"Tenfiz istemi" başlıklı 52/(1). maddesine göre, "Kararın tenfiz edilmesinde hukuki yararı bulunan herkes tenfiz isteminde bulunabilir. Tenfiz istemi dilekçe ile olur. Dilekçeye karşı tarafın sayısı kadar örnek eklenir. Dilekçede aşağıdaki hususlar yer alır" hükmü yer almaktadır.

"Tenfiz şartları" başlıklı 54. maddeye göre de "(1) Yetkili mahkeme tenfiz kararını aşağıdaki şartlar dahilinde verir:

a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilamın verildiği devlet arasında karşılıklılık esasına dayanan bir anlaşma yahut o devlette Türk mahkemelerinden verilmiş ilamların tenfizini mümkün kılan bir kanun hükmünün veya fiili uygulamanın bulunması.

b) İlamın, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olması veya davalının itiraz etmesi şartıyla ilamın, dava konusu veya taraflarla gerçek bir ilişkisi bulunmadığı halde kendisine yetki tanıyan bir devlet mahkemesince verilmiş olmaması.

c) Hükmün kamu düzenine açıkça aykırı bulunmaması.

ç) O yer kanunları uyarınca, kendisine karşı tenfiz istenen kişinin hükmü veren mahkemeye usulüne uygun bir şekilde çağrılmamış veya o mahkemede temsil edilmemiş yahut bu kanunlara aykırı bir şekilde gıyabında veya yokluğunda hüküm verilmiş ve bu kişinin yukarıdaki hususlardan birine dayanarak tenfiz istemine karşı Türk mahkemesine itiraz etmemiş olması" hükmü yer almaktadır.

Yargıtay 23. Hukuk Dairesinin 14/02/2014 tarihli 2013/8371 esas 2014/1048 karar sayılı emsal ilamında; "...İfla ve İflas Kanunu'nun 43 üncü maddesine göre ancak Türk Ticaret Kanunu'na göre tacir sayılan ya da tacirler hakkındaki hükümlere tâbi olanlar ile tacir olmadıkları halde, özel yasalara göre iflasa tâbi tutulan kimselerin iflasına karar verilebilir; bu husus Türk kamu düzeni ile ilgilidir. İstemci tacir olmayıp, hakkında Almanya'da verilen iflas kararının tanınması talebinin reddine karar verilmek gerekirken, hatalı değerlendirme ve yürürlükte bulunmayan bir Yasadan bahisle tanıma ve tenfiz kararı verilmesi doğru olmamıştır..." denilerek, gerçek kişi yönünden yabancı mahkeme tarafından verilen iflas kararının tanınması için, kişinin TTK hükümlerine göre tacir olması yada özel kanunlara göre iflasa tabi olmasının kamu düzenine ilişkin olduğuna işaret edilmiştir. Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 08/04/2021 tarihli 2021/692 esas 2021/1521 karar sayılı ilamı da aynı yöndedir.

Somut olayda davacıya verilen yetki;

1) Würzburg Sulh Hukuk Mahkemesi - İflas Mahkemesi'nin - 01.01.2008 tarih ve 1 IN 318/07 sayılı kararının icrası ve, 2) İflas eden 'a karşı alacağını tahsil etmek için tüm yasal yollara başvurmak için, SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG yetkili tayin edilmiştir. Bu kapsamda Avukat Fahrettin KOCAGÖZ, SPARKASSE MAIN FRANKEN WÜRZBURG tarafından alacağı tahsil etmek ve SPARKASSE MAINFRANKEN WÜRZBURG adına iflas idaremize iletmek üzere yetkilendirilmiştir." şeklinde olup, kararın tenfiz edilmesinde hukuki yararı bulunan davacıya "alacağın tahsilinden sonra iflas idaresine iletmek " şeklindeki yetki verilmesi karşısında davacının husumet ehliyetinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda işin esasına girilerek davalının tacir olup olmadığı tespit edilip, tenfizin diğer koşulları incelenerek sonucuna göre karar verilmesi yerine yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamıştır.

Sonuç olarak yapılan yargılamaya, toplanan delillere ve dosya içeriğine göre, mahkeme kararı ve dayandığı gerekçeler uyumsuzluğun çözümünde etkili olabilecek derecede önemli delillerin toplanmamış veya değerlendirilmemiş olması nedeniyle HMK'nın 353/a-4-6 maddesi gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve dava dosyasının kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar verilmiştir.

HÜKÜM : Gereçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davacının istinaf kanun yolu başvurusunun kabulü ile İzmir 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 22/09/2023 tarih, 2023/365 Esas ve 2023/617 Karar sayılı hükmünün, 6100 sayılı HMK'nın 355. ve 353/(1)-a-4. ve 6. maddeleri uyarınca **KALDIRILMASINA**,

2-Dosyanın HMK 353/(1)-a maddesi gereğince Dairemiz kararına uygun şekilde yeniden bir karar verilmek üzere **MAHKEMESİNE GÖNDERİLMESİNE**,

3-Kararın kaldırılma sebep ve şekline göre davacı vekilinin istinaf itirazlarının bu aşamada incelenmesine **YER OLMADIĞINA**,

4-İstinaf yargılaması sırasında duruşma açılmadığından, davacı yararına istinaf vekalet ücreti taktirine yer olmadığına,

5-İstinaf yoluna başvuran davacıdan alınan 269,85 TL istinaf maktu karar harcının istek halinde iadesine,

6-İstinaf yoluna başvuran davacıdan alınan 738,00 TL istinaf kanun yoluna başvurma harcının yargılama giderleri içerisinde değerlendirilmesine,

7-İstinaf yargılama giderlerinin esas kararlarla birlikte ilk derece mahkemesince değerlendirilmesine,

8-Kararın taraflara tebliği, kesinleştirme, harç ve gider avansı iadesi işlemlerinin yerel mahkemece yerine getirmesine,

Dair dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda HMK'nın 353/(1)-a maddesi gereğince oybirliğiyle kesin olarak karar verildi.14/03/2024

Mustafa KILINÇ
Başkan
36832

Ömer Adil KÜÇÜK
Üye
39809

Menderes METİN
Üye
40160

Mehmet KALKAN
Katip
100098